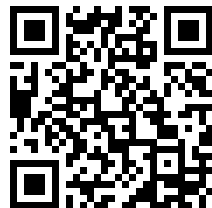

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

Rom
6256
1.50

HD WIDENER

Hw LFSW G

Rom
6256
1.50

HARVARD COLLEGE LIBRARY

Bought with the income of
THE KELLER FUND

Bequeathed in Memory of
JASPER NEWTON KELLER
BETTY SCOTT HENSHAW KELLER
MARIAN MANDELL KELLER
RALPH HENSHAW KELLER
CARL TILDEN KELLER

HARALAMB G. LECCA

The [unclear]

I. N. R. I.

HARALAMB G. LECCA

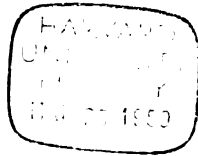
I. N. R. I.

poemă biblică în cinci părți, un prolog
și o întrebare.

A DECEA

BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA MODERNĂ GREGORIE LUIS
1904

Rom 6256, 1.50
✓

PROLOGUL

Pe-o cărare, într'un pustiū, sub cer limpede cu stele.

PARTEA I

Pe marginea lacului Tiberiadei.

*Flori, arbori, iarbă și viță-n ghirlande. In fund, munți
cu vârfuri albe. Peste toate, lumina orientului, — o lumină
ciudată, care le-nfășoară într'un vâl trandafiriu.*

O FEMEE

vine, de-abia umblând și, ca moartă de ostensală, cade, valetându-se.

Iehova!.. Văpăi topite
Curg în trupu-mă istovit.
Duhul Rău m'a otrăvit
Cu viclenele-i ispite, —
Și-n vultoare de blestem,
Gem.

HERUVIMIÎ în cêzduh

Nu mai geme. Aurora
Ne deschide tuturora
Altă eră.
Speră!..

FEMEEA plângând

Iehova! Privesc mormântul
Proorocilor uciși.
Ved cum, hoată, pe furiș,
Ura bântue pământul, —
Și, cu-un sloi sub sinul stâng,
Plâng.

HERUVIMIÎ

Nu mai plânge. Aurora
Ne vestește tuturora
O răscoală.
Scoală!..

FEMEEA

Iehova!... Mă uit cu jale
Înprejuru-mi. Ce pustiū!...
Mi-a fost scris de mult să fiū
Hoit adâncurilor sale.
Iehova ne-îndurător,

Mor!...

UN MOȘNEAG *care trecea pe acolo, auzind-o. se oprește.*
Cine ești?

FEMEEA

Sunt o vicleană, o fățarnică, o rea...
Ucigași îmi sunt copiii și Ghehena-i casa mea.

MOȘNEAGUL

Cum te cheamă?...

FEMEEA

Omenirea. — Dar pe tine?

MOȘNEAGUL

Isaia,

Vestitorul Celui care îți aduce bucuria
Și speranța altei vieți, --
Cu amurguri mai senine, cu mai albe dimineți.

HERUVIMI

Cu amurguri mai senine,
Vine, vine!
Vine dornicul tău mire,
Omenire!...

MOȘNEAGUL

Cu chip blajin, cu mâna goală,
Ca un sărac investmântat,
De la Iordanu-n care astă-zi
Botezătorul l'a scăldat,
Pe o cărare șerpuită,
Ingustă, grea de coborît.
Se-apropie încet, pe gânduri,
Mântuitorul amărit.

Se-apropie, ca să-ți deschidă
 Priveștiile unei lumi,
 De dorul căreia, de secol,
 Nenorocito, te consumi.
 Și, când îl vor vedea copiii, —
 Copiii tăi, — slabi, goi, desculți,
 Il vor urma pe drum, înainte,
 Intâi puțini, pe urmă mulți,
 Pe urmă toți, — iar el, trimisul,
 Cu glas propăvăduitor,
 Ca trâmbiță de deșteptare,
 Frățește, le va dice lor:
 Păria, prunci fără mamă, zămislit din suferință, —
 Victime-aruncate-n focul patimilor pământești. —
 Suflete incredtoare, de și stoarse de credință, —
 Gânduri încă neucise, — inimă tot prietenești:
 Voi, pe cari nu vă roade pregetul de-a face bine, —
 Voi, a căroră speranță e dreptatea de apoi,
 Judecata cea din Ceruri și o altă viață-n fine, —
 Voi, învinșii dușmăniei domnitoare printre voi, —
 Voi, setoșii, — voi, flămânzii, desperații, umiliții, —
 Voi, cei nebăgați în seamă, — voi, pe cari-apasă greu
 A păcatelor povară, — voi, în veci năpăstuiții, —
 În sfârșit, voi toți, copiii unui singur Dumnezeu,
 Alergați! veniți la mine!
 Drumul meu e al orî-cui.
 Tatăl meu pe toți ne-așteaptă
 Intru-mpărăția lui.

HERUVIMI

Alergați! veniți pe drumul
 Tutulor și-al nimănu.
 Alergați! v'asteaptă Domnul
 Intru-mpărăția lui.

MOȘNEAGUL.

După ce neprețuite
 Adevăruri le va spune,

Ca pe-o turmă risipită
 Incercând să-î readune ;
După ce le-o da povețe
 Dintr'o inimă și-un gând
Când tănăduind bolnavil,
 Când pe morți reinviând, —
După ce-o proba că toate
 Câte-n lume aū ființă
Din iubire-și iaū isvorul,
 Iar iubirea din credință, —
Tu, omenire, rea, ingrată,
 Nevrednică de-așa comoară,
Batjocorind îl vei ucide, —
 Și va muri... fără să moară.

HERUVIMII

Si va muri fără să moară,
El, cel născut dintr'o fecioară.
 El, cel venit din Nazaret, —
 Căci spus-aū glasuri de profet
Că va pieri-ntr'o zi de Paște
Și-un altul nu se va mai naște.

ISUS

Lumea... lumea e pierdută!... Sdruncinate-n temelii
I sunt zidurile. Roma, după-atâtea bogății

Adunate lăcomeste,
Ride și se tăvăleşte
In noroi;

Păgânismul luptă crâncen să desgrădine credința, —
Iar colò, Ierusalimul, spăimântat de biruința

Care-î sgdue cetatea,
Nu mai speră în dreptatea
De apoi.

Când va bate-n fine ceasul re-nvierii așteptate?...

O VOCE

Bate.

ISUS

Gata sunt. Până la plecarea mea, cât are să mai treacă?

VOCEA

Pleacă!...

Pleacă singur și pe unde, dus de steaua ta, vei trece.
Cheamă, până ce la glasul-ți vor răspunde două-spre-zece
Ucenici.

Doi-spre-zece frați de luptă, și alți două-spre-zece-n urmă,
Și-încă două-spre-zece iarăși, până ce s'or strânge turmă,
Marți și miei.

HERUVIMIÍ

Du-te unde ți-e menirea,
Strigă al tēu nume,
Mântuește omenirea,
Și dispai din lume.

Apare pe lac o barcă, cu două inși. Unul, lopătează : cel-l'alt, pescuește.

ISUS *lopătarului*

Omule, oprește-ți luntrea.

PESCARUL

Cine ești, ca să te-asculte?

ISUS

Sunt acel ce știe multe.

PESCARUL

Atunci, spune-mi : cum imi dice ?

ISUS

Simion, — și Iui, Andrei.

SIMION

Și ce vrei ?

ISUS

Vreaú s'aștern in faptă voia Celui care mă trimete.

SIMION

Aú ești Cel promis din David ?

ISUS

Sunt aceea ce-ar putea
Fi ori-cine, — dac'ar vrea.

SIMION

Și ce cauți ?

ISUS

Să dau apă ofiliților de sete,
Iar pe cei flămânđi să-l satur.

SIMION

Cari sunt părinții tăi?

ISUS

Tatăl meu e-al tuturor: toți suntem copii săi.

SIMION

Dar de unde vii?

ISUS

Din dreapta Celui ce la el vă cheamă.

SIMION

Și te duci așa, orbește, fără bine să-ți dai seamă,
La noroc?

ISUS

La noroc nu merge nimeni. Câte veți pe lume, toate,
Sunt din vreme rânduite, și ce-i scris, nimic nu-l poate
Ține-n loc.

Trec alți trei înși, pe drumul de pe marginea lacului.

SIMION *celor trei*

Pace voă, dăc. De unde?

ISUS

De la templu, din cetate.

SIMION *tot celor trei*

Și-n cotro?...

ISUS

Spre Cana.

UNUL DIN CEI TREI, *celor-țalți două*

Stați!...

lui Isus Ce ești, tu de știți?

ISUS *arătând cerul*

El știe.

ACELAȘI

Atunci, știi că Ion 'mă-e frate ?

ISUS

Iacobe, — toți suntem frați.

IACOB

Hossana! 'Mi-a dis pe nume.
Ești Trimesol. Te urmez
Până-n margine de lume.

ISUS

Credți in Dumnezeu ?

IACOB

Cred.

ION *cârnia i s'a adresat cu privire*

Cred.

ISUS

Dar voi ?

CEI-L'ALȚI

Și noi.

ISUS

Atunci, rămâneți. Pescari sunteți. Eu vă voi face,
Cu vremea, vânători de oameni.

SIMION

Rămân.

ANDREI

Rămân.

ION

Și eu.

UN ALTUL

Și eu.

ION

Și ce să facem ?

SIMION

Ce ne-aveți ?

ISUS

Să dați săracilor ce-aveți,
Căci cine gurilor sărace
Le dăruiește, împrumută
Pe Dumnezeu, și Dumnezeu
Înapoiază sută-n sută.
Să dați, căci adevăr ȳic voe: mai lesne trece o cămilă
Printr'o ureche-a unui ac,
De cât bogatul prin domnia lui Dumnezeu, când n'are milă
De cel sărac.

ION

eșind intru întâmpinarea câtor-va trecători, printre cari Iuda și-o femeie.

Veniți!.. și tu!.. și tu!.. și celi-alți!..
Veniți!..

UNUL

Minune să ne spuți?

ION

Găsit-am proorocul.

ISUS

Nimeni
Nu-l prooroc în țara lui.

O FEMEE

Ferice, de trei ori ferice
De pântecel-n care-ai stat,
Ca și de sinul ce-n pruncie
Te-a alăptat!..

ISUS

Dile ferice și mai multe
Înnumăra-va, v'e spun eu,
Acela care-o vrea s'asculte
Pe Dumnezeu.

IUDA *deoparte, cu Ion*

De unde e?

ION

Din Galilea.

IUDA

Din Betleem ?

ION

Din Nazaret.

IUDA

Nu s'a născut încă femeea.

Care să nască un profet

În Nazaret.

ION

Cei răi o spun.

IUDA

Scriptura spune.

ION

Ascultă-l și te-neredîntează.

IUDA

Îl cred : să facă o minune.

ION *lui Isus*

Învățătorule ! Fă-n ciuda
Acestui fără de credință.

ISUS

Cine-î acela ?

IUDA

Eu sunt. — Iuda.

ISUS

Nimic nu e cu neputință.
Și ce vrei tu ?

IUDA

Vreaî o minune.

ISUS

Minunt ori-cine poate face.

IUDA arătând o stâncă

De-ași dice stâncei care face
„Vorbește-mi“, ea m'ar auzi?

ISUS

Di!

IUDA

Și-o s'audă?

ISUS

Di!

IUDA

Dar...

ISUS

Di!.

IUDA

Stâncă surdă, oglindită
In cristalul ăestuî lac,
Mintea mî-e nedomirîta...
Ce să fac?..

...Nu răspunde.

ISUS

Nu răspunde, pentru că nu ai credință.
De-ai avea-o, ai putea
Să dîci muntelui să-și schimbe locul, și el l'ar schimba.

UNUL

Eū cred, cred cu prisosință.

O FEMEE

Și eū, stăpâne. Mă muncește
Vicleanul duh. Spre a-l goni,
Cu-o vorbă-a ta mă mîntuește.

ISUS

Credința te va mântui.

ALTĂ FEMEE

Dar eă ?

ISUS

Ce e ?

FEMEEA

Vai și-amar !

Soață sunt unui tâlhar.
Scapă-mă, că' mă răpune.

ISUS

Ceea ce a-mpreunat
Dumnezeu, nu-l este dat
Omului să despreune.

UNUL

Eă, ogorul mi-am arat
Și-n zadar aștept de-o lună :
Nici un fir de grău n'a dat.

ISUS

Pentru că n'ai semănat
Sămânța cea bună.

ACELAȘI

Dar care e sămânța bună ?

ISUS

Acea pe care-o semăni eă.

UDA *ironic*

Cine ți-a dat-o ?

ISUS

Dumnezeu.

SIMION

Și holdele, ce sunt ?

ISUS

Sunt lumea

ION

Dar picăturile de rouă ?

ISUS

Sunt lacrimi bine-cuvântate.

IACOB

Dar snopii ?

ISUS

Snopii sunt chemații.

UDA

Dar grâul, boabele ?... Răspunde, trimesule între trimesi.

ISUS

Accia sunt aleși, Iudo — căci iarăși adevăr dă vouă :
Sunt mulți chemați, puțini aleși.

Acum, — înainte să se lase pe câmp a nopții pânăză udă, —

Invetătură să vă dau

Și cei ce au

Urechii de auzit, — s'audă :

Fericiți cei slabi cu duhul, căci a lor e-mpărăția
Cerurilor ! Fericiți

Cei ce plâng, căci îi așteaptă mângâerea, bucuria !
Fericiți cei blânzi, în toate și de toți desmoșteniți,
Căci pământul moșteni-vor ! Fericiți apoi setoși
Și flămânzi de dreptate, căci ei se vor sătura !

Fericiți și asupriți, fericiți și credincioși,
Căci domnie vor avea !
Și mai fericiți în fine cei cu inima curată
Și străini de gândul rău,
Căci aceia, după ziua de supremă judecată,
Vor vedea pe Dumnezeu !...

Pân'-atunci, să nu jurați
Nici pe cer, căci ceru-i scaun Celui căru-i vechinați ;
Și nici pe pământul vostru, căci pământu-i așternutul
De sub scaun, — scaun vârstnic, de-o etate cu trecutul ;
Precum nici pe capul vostru, căci voi nu sunteți în stare
Nici un fir de păr să faceți, de v'ar pune la-ncercare.
Diceți numai „nu“, sau „da“,
Celui ce vă va-ntreba.

„Ochi pentru ochi“, dic fariseii, — iar scribi „dinte pentru
dinte“.

Eu, vă dau sfat mai înțelept :
Când cine-va vă pălmuește obrazul stâng, e mai cuminte
Să-ntoarceți și obrazul drept.
Și iarăși, dacă pe vre unul l-indeamnă patina, vrăjmașa.
Să vie să vă fure haïna, tăceți și dați-i și cămașa.

Tot fariseii, cărturarii și-ai lor mai dic, din cărți : „iubește
Pe-aproapele și pismuește
Pe cei dușmani“.

Ei, vă dic voe din potrivă : iubiți-i și pe ei ca frații,
Iar de-audiți că vă biestemă, în schimb voi bine-cuvântați-i...
Vai de sârmani !..

Numai așa puteți fi vrednici de-mpărăția celui care
Ordonă soarelui să-mpartă căldura vieței, când răsare,

Și celor buni, și celor răi ;
Numai așa vă veți da seamă
Că Domnul nu-n zadar vă cheamă
Copiit săi.

Când ineei pe-un altu',-ntreabă : 'mī-ar plăcea el să mă
['nnece ?

Căci nu-î faptă să nu-și aibă rēsplătirea ei de veci.
Iartă, ca să ți se erte, nu de șapte, nu de dece,

Ci de șapte-ori șapte-deci.

Cel ce dă, mai bine face de cât cel care primește, —
Și, dând dreapta, să nu știe stânga cât și cui Ț-a dat...

Nu-î departe înălțarea celui ce se umilește,
Precum nu-î nici umilița celui ce s'a înălțat.

Nu-î dulci în mferē graful,

Când vecinul îți vorbește pe vecinul lui de rău,
Și-înainte de a-î dice altui ochiū să-și scoată paful,
Scoate bârna din al tēu.

Drumurile sunt aride, —
Dar, ori-unde veți umbla,
Bateți și se va deschide,
Cereți și vi se va da.

Iar când vă rugați, nu faceți cum fac astă-zi fariseii,
Cari, ca să-î vadă lumea, la rēspântii stau, plângând ;
Ci rugați-vē din suflet... unde ?-ori-unde ; când ? ori-când, —

Selavi fiind numai ideii.

Și, rugându-vē, nu diceți, să vă treacă de urât,
Vorbe multe, — ci atât :

Tatăl nostru, care-n ceruri ești, sfințească-se-al tēu nume.
Vie-a ta împărăție, facă-se al tēu cuvânt,
Cum in cer și pe pământ.

Pâinea noastră cea din toate zilele, pe care-n lume
Tu o dai, dă-ne-o și astăzi, — iartă-ne dac'am greșit,
Precum și noi cu greșelile noastre ne-am milostivit, —
În ispită nu ne duce, iar de cel viclean hain
Isbăvește-ne, — Amin.

PARTEA II

in Ierusalim.

Joia Paștelui. Poarta lui Solomon, cu două galerii, cuprinse între trei rânduri de coloane uriașe. Poporul furnică în toate părțile, căci templul nu e numai loc de rugăciune; e și forum, și tribunal, și școală, — așa că adeseori sofismele fariseilor se îngână cu rugăciunile credincioșilor, asurdite de strigătele vândătorilor.

UN VÎNDĂTOR

Grâu, — mere bune, — lapte —
Orez, — smochine coapte...

UN CUMPĂRĂTOR

Ia tac! Ce tot înșiri!...

ACELAȘI VÎNDĂTOR

Și struguri...

ALT VÎNDĂTOR

Pește-pește!...

AL 3-a VÎNDĂTOR

Ulei, cine dorește?...
Ulei de trandafiri!...

AL 4-a VÎNDĂTOR

Oglindă, — verigi, — inele...

O FEMEE

Sunt scumpe.

AL 5-a VÎNDĂTOR

Păsărele

Și papagal.

AL 4-a VÎNDĂTOR *către femeie*

Cât dai?

UN CUMPĂRĂTOR *către vinzătorul de pasări*

Aū năpărlit, — n'ăū pene.

AL 4-a VÎNDĂTOR *către altă femeie*

Colanurî egiptene.

A 2- FEMEE

Feniciene, n'ăi ?

AL 4-a VÎNDĂTOR

N'am.

A 2-a FEMEE

Du-te de te plimbă.

UN ZARAF

Schimb eftin. Cine schimbă ?

UN FARISEU' *către zaraf*

Ce, iar ? Iar ăi venit ?

altui fariseu

'Mi-a dat o efigie

Aproape ștearsă.

CEL-L'ALT FARISEU'

Mie,

Un Cēsar găurit.

AL 4-a VÎNDĂTOR *către prima femeie*

Căt daī ?... daī opt ?...

FEMEEA

Nu : șease.

AL 5-a VÎNDĂTOR *unui cumpărător*

Ieī ?

CUMPĂRĂTORUL

Nu ; nu sunt frumoase.

ALTA FEMEE *amăia din vințătorii*

Vedf cã mãi pãcãlit ?

UN FARISEU

Tãcere !

Din templu, din fund, inaintezã Hana și Kaiafa

O ALTĂ FEMEE *altã vințător*

Adf nu cumpãr.

VINĐATORUL

Nu cumperi nici mãrgeanul ?...

FARISEUL

Tãcere !..

KAIIFA

dupã ce s'a fãcut tãcere

Dacã vine cum-va Nazariteanul,
Goniți-l !

CĂȚI-VA

Îl gonim.

KAIIFA

Iar dacã indrãsnește sã vi se-mpotriveascã,
Voi știți ce dice legea : „cu pietre sã-l loveascã
Și sã-l omoare“.

MAI TOȚI

Știm.

HANA

Cãnd stelele ploãu-vor, sãu cãnd va plãnge luna.
Orf soarele pãri-va, stins pentru totdeauna, —
Numãi atunci veni-va cel mult proorocit. *Esã, cu Kaiafa.*

IOSIF DIN ARIMATIA

Nici stelele ploãu-vor, nici luna nu va plãnge,
Nici soarele pãri-va, stins în amurg de sãnge, —
Și totuși așteptatul veni-va... A venit !

UN FARISEU

Vădutu-l-ați?... Când?

IOSIF

Astăzi.

FARISEUL

Cum e?

NICODEM

Priviri senine. —
Cuvinte dulci, de mîere, — și blînd... blînd ca un miel.

FARISEUL

Și-n numele cui vine?

IOSIF

În al înțelepciunii.

FARISEUL

Zadarnic!... Câți ca el, —

Și Roma e tot Roma, stăpîna între toate.

IOSIF

Da, dar acesta-i fiul lui David.

FARISEUL

Nu se poate!

Scripturile-aū grăit
Că va veni-nmăinte Ilie, — și Ilie
Nici gînd nu e să vie.

IOSIF

Ilie a venit.

NICODEM

Și-a și murit.

FARISEUL

Cum!... Unde?... Când?...

IOSIF

Când?... Când, ați ucis

Pe Ion Botezătorul.

FARISEUL

Minețunî !..

IOSIF

Așa am dis

și eu, și el (*Nicodem*), și alții, — pîn'am vedut cum secolă
Din pat pe paralizic, cum vindecă de boală
Leproșii și cum morții îi cheamă din mormânt.

FARISEUL

Nu! toate astea sunt

Vedenii.

NICODEM

Cum vedenii ?...

FARISEUL

Credință înșelată !..

NICODEM

Nu tot Scriptura spune „c'odată și odată
„Cei fără ochi vedea-vor pe cei ologi jucând,
„Iar surzii auzi-vor pe muți strigându-i ?..“

FARISEUL

Când ?

NICODEM

Acum.

FARISEUL

Se poate !..

NICODEM

Numai așa Ierusalimul
Va străluci ca primul

Eroii între eroi, —
A templului lumină clipindu-și licărirea
În noaptea-n care geme, de veacuri, omenirea
Cădută în noroi.

IOSIF DIN ARIMATIA

Numai așa Iordanul pământu'-l va preface,
Spălând pe cei pătați :
Iar pacea, mult dorită și prețioasa pace,
Ne va striga „cântați!“.

ISUS *nevădit*

Cântați, voi cei pe cari mulțimea ne-ndurată
Cu degetul v'-arată...

UN FARISEU *in vis*

Sperjuri, nemernici, fameni, și ucigași, și hoști...

ISUS

...Voi, cei lipsiți de toate și urgisiți de toți, —
Desmoșteniți din lumea această, care-nchisă
Vă e, ca și cea-laltă, — și tu, sorman locaș,
În care pocăința de mult a fost ucisă,
Cântați!...

NICODEM

El este !

FARISEUL

Ași!...

O VOCE

Iar voi, vecnic săturați, cari, vitregi de suspine,
N'ați trecut prin suferințe, prin rușine, prin nevoi, —
La o parte ! căci nu vine
Pentru voi.

FARISEUL *către Iosif*

Nebunie !

IOSIF

Nebunie ?...

FARISEUL

Maif e mult, până să vie.
Și, când va veni, veni-va ca-mpărat, triumfător.

IOSIF

Vine singur, pe-o cărare, ca un simplu călător.

FARISEUL

Pe-a sa frunte străluci-va o cunună înstelată
Scănteiând.

NICODEM

Sufletul îi strălucește, — iar sub fruntea-i fără pată
Stă un gând.

FARISEUL

Și, vestindu-și biruința,
Ne va dice : „v-aduc legea“.

IOSIF

Nu ; a țis : „v-aduc credința“.

FARISEUL

Și va fi un sbucium groaznic pretutindenți, un măcel
Care-o să ne prăpădească.

IOSIF

Nu, — căci el
N'a venit ca să ne pîrdă, ci ca să ne mîntuească.

POPORUL

împrejurul lui Isus, sărbătorindu-l și așternându-i calea

Hossana, fiu al lui David !... Rege al lui Israel !...
Iată-ne Mântuitorul !... Hossana !... Veniți la el !...

UN FARISEU către altul

Ce-aú de gând aici să facă ?..

CEL-L'ALT *lui Isus*

Poruncește-le să tacă !...

ISUS

De-or tăcea ei, vor striga
Pietrele.

POPORUL

Sus !... Hosana !..

O FEMEE

dând la o parte câți-va copii, cari înconjuraseră pe Isus

Voî, cè vreți ?... La o parte !... Jucați-vè mai bine.

ISUS

Lăsați, lăsați copiii să vie lângă mine.

către cei-l'alți, mângâind copiii

Și voi de-asemeni, inimi sdrobite,
Ochi storși de lacrimi, obraji păliți,
Speranțe stinse, inimi cernite, —
Veniți la mine !...

UN FARISEU *șoptind unora*

Nerozi nu fiți !

ISUS

V'aduc izvóre de bucurie,
Căci să vă caut am fost trimis.
Voșoi intra-vom în vecnicie.
O altă viață ni s'a deschis.
Iar pân'-atuncia, — precum la Cana
Din apă goală făcut-am vin, —
Cu-atâta sânge picat din rana
Durerei voastre, cu-atâta chin,
Voi face balsam de alinare,
De mângâere fără sfârșit...
Ați, vă sunt frate, — mâine, scăpare, —
Și-n cer... acela ce-a ispășit.

FARISEUL

Vorbe !...

ALTUL

Laude !...

CĂȚI-VA

Știm bine.

UN EBREU

El. nici o putere n'are.

Nu e om, ca toți?...

ISUS

Sunt poarta deșteptărilor, prin care
Vor intra-ntru-împărăția cerurilor cei ce vor,
Cei ce cred, și cei ce-asteaptă cu speranță-n viitor.

FARISEUL

Vorbe mari ! Nu le-nțelegem.

ISUS

Eū nici nu vorbesc cu tine.

Vorbesc numai cu cei simpli și aceia mă-nțeleg.

FARISEUL *în batjocură*

Și de ce nu și cu mine ?

ISUS

Pentru că, de-un veac întreg,
Furând cheile științei, ați închis cu ele cerul ;
Pentru că vreți să conduceți lumea, voi, voi niște orbi ;
Pentru c'ați uitat că pururi Dumnezeu e temnicerul,
Năpustindu-vă asupra celor slabi, ca niște corbi ;
Pentru că, în rătăcire, căutați eterna cale
Și supremele-adevăruri, nu în inimă, ci în cărți ;
Pentru că fățarnicia, cu indemnurile sale,
Vă-ngenunchie de odată la trei temple, în trei părți ;
Pentru că, avari și lacomi, cu nevrednice insulte,
Sdruncinat-ați în răbdare până și pe Dumnezeu :

Pentru că nu sunteți oameni ; pentru că, știind prea multe,
Nu mai știți nimic, — și pentru că e-așa cum vă spun eu :
Sunteți ca niște morminte albe, falnice, frumoase,
Când le vedeți așa, trecând, —
Iar 'năuntru, negre, pline de cadavre viermănoase...

UN FARISEU *înfruntându-l, revoltat*

Până când !...

ISUS

Până când nu veți mai crede
Că-nșelați pe Dumnezeu.

FARISEUL

Tu-l înșeli acuma.

ISUS

Eu ?...

Eu ca pleavă risipi-voi tot ce de la voi purcede.
Jos ! Afară negustorii șarlatanilor !... Nu se cuvine
Să uitați ce-î scris.

UN VÂNDĂTOR

Ce-î scris ?

ISUS

„Numai rivna casei tale mistuitu-m'a pe mine“.
Jos și-afară v'am mai dis,
Vîndătorii de sulimanuri și de mărfuri otrăvite !...
Nu aicea, cămătarilor !...
Casa asta-î purgatoriu, nu e staul pentru vite,
Și nici cuib pentru tâlhari !... *Le răstoarnă mesel.*

UN FARISEU

Cum ! Stați ?...

ALTUL

Ce cutezanță !...

CEL-D'ÎNTĂI

Să vă batjocorească ?...

CEL-L'ALT

Ce faceți?...

PRIMUL

Luafți pietre și dați în el!

ISUS

Să dea !...

Dar pentru ce?... Fiind-că nu-ți las să amăgească
Pe amăgiți? Fiind-că, ori unde-n calea mea
Am întâlnit pe vr'unul plângând, ți-am dat „nu plânge“ ?
Fiind-că dintr'o pâine mi-opresc numai un sfert,
Iar trei le dau ? Fiind-că nu vreați vărsări de sânge ?
Fiind-că vindec, mângâi, îmbărbătez și ert ?...

UN FARISEU

De e-adevărat aceea ce ne spui, arată-ți darul :

Iar de nu, ne-'om bate joc

Noi de tine.

ISUS

Dărâmați-l, templu-acesta, sau altarul, —
Și-n trei zile-l fac la loc.

FARISEUL

Audiți ?...

ALTUL

Răsvrătorul !...

UN VINȚĂTOR

Câinele !...

UN ZARAF

Blesteme latră !...

ISUS

Voi lătrați, — iar eu vă spun
Adevăr : veni-va vremea, când nici piatră peste piatră
Din el nu va mai rămâne.

UN VÎNȚĂTOR

Taci din gură !...

ALTUL

E nebun.

FARISEUL

Așa dar, vii între oameni să-ți îndemni la-nverșunare,
La discordie. Atunci,
Noi să nu mai plătim dăjdiți către Cèsar.

ISUS

Care are

Un argint ?

Fariseul dă lui Isus un ban ; Isus îl aruncă în sus.

FARISEUL

De ce-l arunci ?

ISUS

Ia-l de jos. Al cui e chipul de pe-acest argint ?... Al cui ?
Al Cèsărului ?...

FARISEUL

Al lui.

ISUS

Dați Cèsărului ce este al Cèsărului, — cum eți
Dați lui Dumnezeu tot ceea-ce e al lui Dumnezeu.

UN SĂRAC

Milostivule ! dar mie, cine-mi dă, sărac de mine ?
Foame mi-e.

Fariseul, îngâmfându-se, îi dă argintul, pe care-l avea în mână, — după ce o femeie dase de pomană aceluiași cerșetor, în treacă, aproape pe ascuns.

ISUS fariseului

Femeea-aceea a dat mai mult de cât tine,
Căci tu din prisos ai dat, —
Pe când ea și-a dat bucată de la gură.

IUDA *incet, unui fariseu, venit atunci*

L'ai chemat ?

FARISEUL

M'a trimes să dau de știre
Și rabinului, și...

IUDA

Și ?

FARISEUL

Vine, — dar n'avem oștire.

IUDA

Pentru ce ?,.. Nu te 'ngriji.

ISUS *către templu*

Jerusalime ! cetate, care

Uciți cu pietre pe-ai tăi profeți, —
Aproape-i ceasul de remușcare !

Amar greșeala ai să-ți regreti !..
Jerusalime, Jerusalime !

Am vrut copiii-ți, într'un sărut,
Să-i chem la mine, — biete victime, —
Jerusalime, și tu n'ai vrut !..

intră în templu, cu apostolii

HERUVIMIÎ

Ca cloșca puii, — biete victime, —
A vrut să-i strângă într'un sărut,
Jerusalime, Jerusalime...

Și tu n'ai vrut !..

Intră Ilana și Kaiafa, chemați pe ascuns

KAIIFA

Ce ved ?... Nazariteanul cutează a se duce
In templu, și-l lăsați ?...

UN FARISEU

De frică, nici nu știe care-'n cotro s'apuce.

KAIABA *gloatei*

Bătae meritați !...

DOUĂ-TREI

Rabine...

KAIABA

Nici o vorbă !...

ALTUL

Ne-a sărăcit, rabine....

UN VINDĂTOR

Mi-a risipit tot grâul.

KAIABA

Taci, șarpe !

ACELAȘI

Am tăcut.

ALTUL

Dar mie ? Ia te uită ce mi-a făcut.

UN ZARAF

Pe mine,

M'a păgubit cu-o drahmă.

KAIABA

Prea bine v'a făcut !...

Să nu vă scoată astă-dîi în calea mea păcatul,

Că' nu-mi scăpați din mâini...

UNUL

Rabine, avem martori.

ALTUL

Rabine, -Y necuratul.

KAIABA

Dar voi, ce sunteți ?.. Căini,
Lingușitori, nemernici...

IANA stăpânindu-l

Fii mai stăpân pe tine.

KAIIFA

Duceți-vă de-l prindeți și aduceți-l aici.

UNUL

Nu ne putem atinge de el.

ALTUL

E rege !

KAIIFA

Cine ?...

ALTUL

În numele lui David vorbește.

KAIIFA

A, pitici!

Și lași !... Rușine vóe !...

IANA lui Kaiifa

Înțelepciunea-mi spune

Să fim, ca totdeauna, cuminți, prevădători.

El are cu el gloata și, până să se adune

Al noștri, cine știe de-am fi învingători.

Deci, să-l lăsăm în pace să iasă și să plece.

Il areștăm la noapte iar mâine-l judecăm.

Noi, suntem o cetate, — și ei... sunt douăsprezece, —

Căci Iuda e al nostru.

KAIIFA

Aici e ? .

vătăndu-l cum vorbește cu un fariseu. Să-l chemăm.

HERUVIMI

Ierusalime, Ierusalime !

A vrut copii-ți, într'un sărut,

La el să-ți cheme, — biete victime, —

Și tu n'ai vrut !...

KAIABA lui Iuda, încet

La noapte-avem nevoie de tine.

IUDA

Știi, rabine.

Mi-aș spus.

HANA

Plătim.

IUDA

Maî bine. Cât ?

HANA

Trei-deci de talanți.

IUDA

Puțin, trei-deci.

KAIABA

Ajunge. — Gândește-te la tine ;
Altmintreli, te așteaptă ce-așteaptă pe cei-l'alți.
— Te-ai hotărât ?...

IUDA

Sunt gata.

KAIABA

Arvună-ți va fi dată.

HANA

Îți știi însărcinarea ?

IUDA

Știi : călăuză.

HANA

Da.

KAIABA

Dar cum îl vom cunoaște în negură ?

IUDA

Indată.

KAIAPA

Cum ?

IUDA

Il voi săruta.

UN VÎNȚĂTOR

Noi, rabine, cum rămânem ? Cine ne despăgubește ?

KAIAPA

El.

VÎNȚĂTORUL

El ? E sărac lipit.

UN FARISEŪ

Vă despăgubește-n ceruri.

VÎNȚĂTORUL

Năe-aici ne trebuiește :

Acolò, ce-am folosit ?...

IUDA de o parte cu un fariseu

Planurile, — -mpărăția

Cerurilor, — bogăția

La săraci, — tronul lui David, — toate, laude !... Și-apoi,

Cine-mi poate spune mie

Că eterna-mpărăție

Și eternele-adevăruri sunt cu el, iar nu cu voi ?...

IOSIF DIN ARIMATIA, lui Nicodem într'allă parte

Iuda-n taină le vorbește.

NICODEM

Nu cum-va il vinde ?

IOSIF

Poate.

NICODEM

Pentru bani ?

IOSIF

Pentru nimic.

E ca duhul rău : trădează pe orî-cine-n drum î-ai scoate,
Fără scop.

KAIAPA unu fariseu

Fă cum îți dic :

Vă duceți...

FARISEUL

Da.

KAIAPA

Il prindeți...

FARISEUL

Da.

KAIAPA

Și numai de cât,

La mine.

FARISEUL

Da.

KAIAPA

— Atât.

Am grijă fie-cărui să-î dau răsplata trudei.

Pleacă. — Oprindu-se, după căți-ra pași :

Aduceți-v'aminte de sărutarea Iudei. *Ese, cu Hana.*

MAGDALEENA

intrând repede, cu înfățișare disperată

Unde e Mântuitorul ?

UN FARISEU

Mergi de-ntreabă-n Galilea !

MAGDALEENA

Unde e ?...

FARISEUL

Ce strigi așa ?

MAGDALEENA

Unde e ?

FARISEUL

Ce ! ești nebună ?

KAIABA *reapărând*

Cine e femeea-aceea ?

FARISEUL

Nu știu.

ALTUL

E din Magdală ;

O desmetică.

ALTUL

Maria par'că-i dice.

CEL-ALT

Da, Maria.

A avut vre-o cinci bărbați.

MAGDALEENA

Unde e Mântuitorul ?...

ALT FARISEU

Sus... *(în templu)* ... își laudă solia.

către Kaiafa, când Magdaleena creă să între în templu :

O lăsăm ?

KAIABA

Să n'-o lăsați !

FARISEUL

Innapoi!... o imbrâncește

De pretutindenți, — din Decapola, din Cana,
Ca și din Capharnaum, —
Aă gonit-o.

ALTUL

O pierdută Dintr'un sânge cu Satana.

KAIIFA

Și ce caută acum ?

MAGDALEENA

Unde e ?

FARISEUL

Vrea să ne-nfrunte.

MAGDALEENA

Unde e ?

FARISEUL

Nerușinata !

MAI MULȚI

Bicuiți-o! — Dați în ea!...
Isgoniți-o din cetate!...

FARISEUL

Mai întâi, să-și ia răsplata !

ISUS

apărând pe scara templului, pe când toți se repezeau la ea :
Stați!... Acel care se știe mai fără păcat ca ea, —
Să ia piatra și să dea!...

PARTEA III

*In Bitania, în casa lui Lazăr, tot Joî spre seră.
O odaie mare, prin portalul căreia se vîd, în fund,
cîte-va coline, coborînd, ca nişce trepte, pînă în valea Ce-
dronului, unde amurgul arată Ierusalimul.*

• MARIA *singură, tristă, uitându-se în depărtare.*

A fost de mult, — de mult de tot, — a fost o stea,
Iubitul meu ;
Dar vai ! s'a stins, — s'a stins cădând, — și ea și ea
Mă sting și eu.

Iubitul meu, — două ochi frumoși — mi-aș mai rămas.
Ochi verzi : ai tăi.
Fiorii prin corp — adesea simt, — și aud un glas
Strigându-mi „stă!“.

Și mi te-ai dus, — și-ai rătăcit, — și rătăcești,
Prin văi pustii...
De ce, de ce, — iubitul meu, — și unde ești,
Și când mai vii ?

MARTA

intrând și găsind-o astfel. pe gânduri, se apropie încet — și-i dice :

Soră-soră ! E-'n furtună
Sufletu-ți ne înțeles.

ISUS *apărând în ușă*

Tu dic, Marto, că-i nebună ?
Eu dic : partea cea mai bună
Și-a ales.

*Pe când Marta ese, Maria ia un alabastru, spală picioarele lui Isus, și i le șterge
cu părul, murmurând :*

Iubitul meu, — mi te-ai întors, — te-am regăsit...
Mai stâl, mai stâl!...
In loc de-o stea, — doi ochi frumoși — mi-ai dăruit...
Ai cui ? Ai tîi.

ISUS

Ce vor buzele-ți să-ngâne ?

MARIA

O, nimic!... nimic, stăpâne...
O poveste, cu o stea
Și doi ochi...

ISUS *pricind-o lung*

A cui ?

MARIA *pricindu-l și ea*

A mea.

Sparge alabastrul și ese. — Vin, de afară, apostolii.

ISUS

Petre, — ședî la dreapta. Ioane, — tu la stînga. Ică, Matei.
Còlo, Levi, — lângă Toma. Iacobe, — tu între ei.
Tu, — alături. Simioane, Filipe, Bartolomeu, —
Stați. Andrei, — stai lângă Petre. Còlo, Iuda, — și-aici, eü.

După ce s'au așezat la masă :

Știți voi câți sîntem ?

PETRE

Trei-spre-dece.

ISUS

E unul deci prea mult.

IUDA

Eü, poate.

ISUS

Sau poate eü.

ION *lui Iuda*

Tu. prea știi toate.

ISUS

Luați, mâncați cu-'ndestulare. Acesta este trupul meu..

Frânge o pâine și le dă : apoi. le toarnă să bea.

Și-acesta sângele meu este... Beți!.. De voi-va Dumne-deu,
E poate cea din urmă cină. Și, precum eu vă dau adî vouă,
Tot ăst-fel vrea să dați și voi,
Când n'-oi mai fi.

IUDA

Să dăm și celor ce nu sunt vrednici?

ISUS

Norii plouă

De o potrivă peste noi.
De unde știi tu cine-î vrednic și cine nu?... El singur știe.

ION

Dar tu, stăpâne, nu mănânci?

ISUS

Nu; sufletul nu se hrănește cu pâine.

ION

Plângi?

ISUS

De bucurie.

ION

Cum! ochii tăi sunt triști, și-adânci
Le sunt privirile.

ISUS

Da, — poate fiind-că mi-am adus aminte
Povestea plină de-nțelesuri a șarpelui crescut în sin.

PETRE

Cum! Este printre noi vre unul?...

ISUS

Va fi!...

PETRE

Să-l știm de mai nainte.

ION
 Eă ?... Petre ?.. Iacob ?... Spune cine.

MATEI
 Eă, nu !

UDA
 Nică eă.

ISUS
 Am să vi-l spun.

PETRE
 Și ce-are-atuncia să se-ntâmples ?...

ISUS
 O să vă las.

ION
 De ce, stăpâne ?

ISUS
 E vremea secerei. Rămâneți la muncă. Eă, am semănat, —
 Voi, secerați. Mult îngriji-veți ogorul, mult vă va rămâne.

ION
 Și veți lipsi, cât ?...

ISUS
 Cine știe !...

PETRE
 Și unde ?

ISUS
 Unde sunt chemat.

ION
 Nu te putem urma ?

ISUS
 Nu încă : dar, până la reîntâlnire,
 Vă dau menire : să iubiți !

Iubirea-împrăştie-îndoiala, re-însufleteşte-întreaga fire,
Deşteaptă pe nenorociţi.
Şi, pentru a gusta dintr'însa, iubiţi-mă întâi pe mine, —
Căci nimeni nu mă va putea
Iubi, de cât iubind pe-aceia ce, drept odihnă, aş suspine
Şi, drept speranţă, nici o stea.
Iubiţi, căci când vi se va stinge această flacără de viaţă,
Atât vi se va-înegura
Cărarea, -n cât nici Tatăl vostru, când îl veţi cere vre-o
|povaţă,
Nu vă va mai putea vedea.

PETRE

Te vom urma.

ISUS

Taci, Petre! nu dice vorbă mare.

PETRE

Numai așa putem
Să-ţi dovedim iubire.

ISUS

Veţi colo-n depărtare,
In fund, spre Betleem,
Cum soarele aruncă o ultimă privire
Şi umbre violete pe văi se lasă?

PETRE

Da.

ISUS

Îţi fac o prevestire:
Înainte de-a cânta
Cocoşul, mâine-n zorî,
Tu, te vei lepăda
De mine de trei ori.

PETRE

Stăpâne!

ISUS

Adevăr grăit-am. — Puteți pleca. Noaptea cu bine.
Pe Iuda, nu-l luați; Pașteaptă.

IUDA *uimit*

M'așteaptă?... Cine?...

ISUS

Știi tu cine.

uitându-se în urma apostolilor. cari nu eșii, pe când se innoptează :

S'aū dus!...

Acum... acum, mî-e rîndul să plec și eū,—în altă lume.

Mă duc, neregretînd nimic,

De cît natura, dătătoare de-un simțimînt ce n'are nume

Și, despărțindu-ne, îi dic

Cel mai dulos și lung adio. — Adio! vorbă dureroasă,
Necunoscută sus, în ceruri; simbolul unui stins moment,
Pornit să intre-n veșnicie; speranță slabă, îndoașă,
A celor cari mor, cu ochii sorbind un punct din firmament!...

MARIA *repede*

Stăpâne, fugi!

ISUS

Ce este?...

MARIA

Tremur!... Aibi milă!... Temerile-mî curmă!..

ISUS

De ce?

MARIA

Kaiafa e puternic, iar fariseii îl constrîng.
Ascunde-te!

ISUS

Nu mi se cade nici să m'ascund, nici să mă plîng.
Eū trebuie să merg 'nainte, neconținut, până la urmă.

MARIA

Cum !... Să mori ? . . Asta ți-e partea ?...

ISUS

Mie, nu mi-e dată moartea,
Ca să mor, — nu ți-am mai spus ?

MARIA

Ne vom revedea, deci.

ISUS

Sus.

vădând-o că plânge. la picioarele lui

Linștește-te Mario, — și reia povestea-aceea
De-adineaorea, cu steașa, cu două ochi și cu femeea...

MARIA

A fost de mult, — de mult de tot, — a fost o stea,
Iubitul meu :
Dar vai ! s'a stins, — s'a stins cădând, — și, ca și ea,
Mă sting și eu.

Iubitul meu, — două ochi frumoși — mi-au mai rămas,
Ochi verzi : ai tăi.
Fiori prin corp — adesea simt, — și-aud un glas
Strigându-mi „stăi“.

Și mi te-ai dus, — și-ai rătăcit, — și rătăcești
Prin văi pustii.
Nu mă iubești, — iubitul meu, — nu mă iubești,
De nu mai vii.

*Încet-încet, din ce în ce, i-a acoperit noaptea. Nu se mai ved., — și nu se aud
de cât cutintele ei, înecate la urmă în plins.*

HERUVIMII

Scoală-te !... Nu e departe
Ceasul sfintei vecnicii.
Precum alții sunt morți vii,
Viața ta începe-n moarte.

O VOCE

Pământ și omenire! calâi mănjiți de sânge, —
Nebuni ce-n mîed-de-noapte lumină căutați, —
Ne-nduplecați cu-aceia cari nu vî pot înfrînge
Și neștiind în temple de cît să blestemați, —
Sălbaticî, dintr'o rasă, a căreia iubire
Numai prin chinuri omul o poate câștiga. —
La-'n nec vî adusese a voastră rătăcire
Și I-ați cerut scăpare, lui, care vî venea
În ajutor, cu milă, — iar ați, drept mulțumire
Că în minuțu'-acel
V-a smuls de la pîeire,
Îl innecați pe el.

*Pe cînd corbea această voce, a apărut luna și I-a arătat pe Isus, singur
în grădina Măslinilor.*

HERUVIMÎ

Scoală-te !... Nu e departe
Ceasul sfîntei vecnicii.
Precum alții sunt morți vii,
Viața ta începe-n moarte.

ISUS

Tăcere. — Noapte. — Singur. — Nespusă turburare
În sufletu-mî domnește și s-o alung, mî-e greu...
Tresar și mî cutremur... Vîd, ca-ntr'o arătare,
Tot, tot sfârșitul meû...
Vîd crucea, vîd Calvarul, cumuna ce-aû să-mî pue,
Și trestia drept sceptru, și ultimul meû chin...
Î-aud ridînd de mine, îmi simt în palme cue,
Și mî-'n fior... Părinte! Așa vrei tu?... Amin.

MARIA vine repede, îngrozită

Fugi!... Ascunde-te, stăpîne!... Te înconjură dușmanii.
Unul, care te cunoaște, călăuză le e.

ISUS

Știu.

MARIA

Nu mai sta !... Vor să te prindă... Sunt plătiți... I-asmute
|banif...

ISUS

Stați, ca să se facă voia Celui de la care viți.

MARIA

Voia lui e să te aperi. Pleacă! Pleacă!... Ați să vie...

ISUS

Sunt păstorul unei turme, care-ți padă mi s'a dat.
Cum să plec ? Ați sunt netrebnic, s'o las singură-ți câmpie ?
Trebue s'o duc la stâna mântuirii.

MARIA

Ești scăpat,

Dacă fugi!

ISUS

Nu! nu, Mario! Pe-ai mei umeri port povară
De păcate, cari-asteaptă ispășire funerară, —
Și povara prea e grea,
Că să pot fugi cu ea.

MARIA

strigând pe apostoli și căutându-și prin împrejurimi

Sculați! Stăpânul vostru e singur și-ți primejdie,..
Veniți!

ISUS

Slabă nădejde...

MARIA *nerădită*

Vin', Petre !... Vin'o, Ioane !... luați-l între voi !...
Scăpați-l!

ISUS

Vai! Nici unul, din șapte-zeci și două !...
Intră soldați, farisei și alții. Printre ei, Iuda.

UN FARISEU

zărind pe Isus, la lumina lunii

El trebue să fie !...

ALIUL

Femeea ?

CEL D'INTĂI

Dispărută.

CEL-L'ALT

L'o fi vestit.

PRIMUL

Zadarnic! Nu poate ține pfept.

ISUS *lui Iuda*

Ce stai de-o parte, Iudo?... Haiddi!... Vin' de mă sărută!..

Tu, nu veđi că te-aștept?...

PETRE

alergând în ajutor, urmat de Maria.

Eū sunt aici, stăpâne!...

către un oare-care Malcus, care vrea să pue mâna pe Isus

Ce cauți?... La o parte!...

dă cu un gladiū, pe care l avea în mână, și-i taie urechea, lui Malcus

ISUS

Aruncă fierul, Petre!... Te-am învățat să lupți

Cu vorba și cu gândul, căci ele duc departe,

In secolii ne-întrupti, —

Iar nici de cum cu fierul. Acel ce va atinge

Cu fierul pe protivnic, tot ăst-fel va pieri.

celor ce-ău venit să-l aresteze

Legăți-mă!..

lui Petre, pe când dușmanii încep prin a-i lega mâna stângă

Ascultă: când eū nu voi mai fi, —

ridicând, cu dreapta, mânerul gladiului, în formă de cruce

... Acesta este semnul, prin care veți învinge.

PARTEA IV

*La judecată.
A doua zi, Vineri, în revărsatul zorilor.
O parte din cetatea Antonia, întărită cu patru vestite tur-
nuri și având un renumit „litostrotos“.*

KAIAPA

Aduceți vinovatul !

UN OARE-CARE lui Isus

Haidi, Rege !...

il îmbrâncește și-l leagă de o coloană

KAIAPA

Cum te cheamă ?...

CEL CARE ADUSESE PE ISUS

N'auzi ?... Răspunde, David !...

ALTUL

Azi, nu mai ești limbut.

CEL D'INTĂI

Di !

KAIAPA

Cari-ți sunt părinții ?

HANA

Răspunde, fără teamă.

CEL D'INTĂI

E surd.

CEL-L'ALT

Ba nu ! E mut.

KAIAPA

Te mai întreb odată. Spui ?... Care ți-e doctrina ?

ISUS

Am spus trei ani de-a rândul ce vreați și cine sunt.

KAIAPA

N'a auzit nici unul din noi.

ISUS

A cui e vina ?

KAIAPA

Nu vrei să spui ?

ISUS

Intreabă pe-acei ce-al meu cuvânt

Știut-ați să pătrundă, și-aceia îți vor spune,—
Că toate că zadarnic ar fi.

UN FARISEU

Așa răspunzi ?

Semețele !... și dă o palmă

CEL CE L'A LEGAT

Jăratnic pe limbă că ți-ași pune.

ALTUL

În gaură de șearpe mai bine să te-ascunzi.

ISUS

Dacă am greșit, și dacă o palmă se cuvine
Răspunsului meu, spuneți, să știu cu ce-am greșit ;
Iar de răspuns-am bine,
De ce m'ați palmuit ?

KAIAPA

De unde vii ?

ISUS

Când vântul, trecând prin crâng, începe
Să legene frunzișul, făcându-l a vorbi,
L-intrebi de unde vine ?... Nu. Fără a-l pricepe.

L'ascuți și simți un farmec cuvintele-a-I sorbi.
Așa și eă acuma : de geaba v'ași răspunde,
Căci nu m'ați înțelege, nici tu, nici voi.

KAIABA

Ce ești.

ISUS

Ce sunt ?...

KAIABA

Da.

ISUS

Sunt unicul.

KAIABA

Și drumu-ți, merge unde ?

ISUS

Aici mi se oprește.

KAIABA

Vrei dar să nimicești

Scriptura și-ale sale.

ISUS

Vreaă tocmăi din potrivă :

S'arăt că ea e munte, iar voi niște furnici.

UN FARISEU

Ce inimă de aur !...

ALTUL

Ce fire milostivă !...

KAIABA *fariseilor*

Tăceți !... (*lui Isus*) Atunci ești fiul lui Dumnezeu.

ISUS

Tu dici.

KAIABA *tutur*

Vedeți?... Se dă drept fiul lui Dumnezeu.

CĂȚI-VA

Așa e!

Am auzit.

ALȚI CĂȚI-VA

La moarte!...

NICODEM *intrând cu Iosif din Arimatia*

Ce-ați dīs ?

IOSIF *către Kaiaba*

Ce-ați hotărât ?

La moarte?...

MAI MULȚI

Da! la moarte!

UNUL

Și mai întâi, bătae!...

IOSIF

Ebrei! E lașitate să fie omorīt.
Gândiți-vē cā-i singur.

UNUL

E singur, trădătorul!...

KAIABA

Mai bine e să moară un om, de cât un neam.

IOSIF

Cum! Fără judecată ?

KAIABA

L'a judecat poporul.

IOSIF

Poporul, mai spuneam,
E un copil : nu știe ce-i rău și ce e bine.
Balanța judecāței e-n mīna voastrā.

MULȚI

Nu!

La moarte !...

UNUL

Burufana trebuie smulsă !...

KAIIFA

Cine

Se duce să vestească pe Procurător ?... către un fariseu Tu.

Fariseul acela ese, pe când Iana și Kaiifa tin sfat cu alți farisei, cu Iosif din Arimateia și cu Nicodem.

Toți cei-alți înconjură pe Isus

UNUL bătându-și joc de Isus

Ei, Rege ! Cum îți merge ?...

ALTUL

E trist.

ALTUL

Nu; se preface.

CEL D'INTĂI

ii dă două pumni peste umeri și-l trântește jos

Stai jos ! Nu sta-n picioare.

AL DOULEA

Când te-ai încorona,

Să te gândești la mine. Ai auzit ?...

AL TREILEA

Iar tace.

AL DOULEA

Orî, n'ai cu ce să-ți cumperi coroană ?... Atunci, na !...

Și sceptru... *ii pune-n mână o trestie*

... Și coroană... *ii pune pe cap o cunună de spini*

... Și ce mai vrei ?... Clamidă ?...

ii aruncă pe umeri o mantie stacojie, sdrențuită

Imbrac'o!... E cam veche și nu e tocmai sol...
... Dar știi că-ți șeade bine?...

ÎNȚĂUL, *către al doilea, rîzînd*

Ia-ascultă. Ți-i să-nchidă
Un ochiú.

AL TREILEA

Ba pe-amîndoi.

AL DOULEA

Nu vrea.

AL TREILEA

Nu vrea?... Dă-i una, ca să se-nvețe minte!...

ii mai dă o palmă, în stînga

Și să vedem, istețul, ghicește cine-a dat?

PRIMUL

De unde să ghicească!... Tu, cređi ce spune?... Minte!

AL DOULEA *lui Isus*

Și, mai întăi de toate, știi ce ne-ai indenmat.
Ți-a dat o palmă-n stînga; ca să-i silești să facă,
Întoarce-acum și dreapta.

AL TREILEA

Ce, e nebun?...

AL DOULEA

Că faci minuni. Fă una.

Tot Țic!

PRIMUL

Dac'ar putea să facă,
Săracul, ar începe cu el, scăpând de-aici.

CINE-VA *de afară*

Veniți, veniți!...

DOUÏ-TREI *de aici*

Ce  este ?...

CEL DE AFARĂ

Am mai găsit un rege.

UNUL *din cei din năuntru, apropiindu-se de noul rege*

Ia e i de la-ntuneric, mo neagule.

Scot la lumină pe Petru

 i tu

E ti Mesia ?...

PETRE *tăgăduind*

E  ?... Cine e-acela ?...

ALTUL

Nu-ntelege.

CEL-D'INTĂI

Isus... Nazariteanul. Nu e ti din ai lui ?

PETRE

Nu.

ACELAȘI

Nici nu-l cuno ti ?

PETRE

De unde vrei să-l cuno e ?...

CEL-L'ALT

S  jure !

CEL-D'INTĂI

Pre legea ta ?

PETRE

Da.

ACELAȘI

Pleacă.

El lasă și se întorc la Isus. Petre, uitându-se într'acolo, vede pe Isus și aude cântând cocoșul.

PETRE *aducându-și aminte*

Aa !... Ce-ai făcut, sperjure ?...

Nainte de-a cânta

Cocoșul, măne-n zori,

Tu te vei lepăda

De mine, de trei ori. *Pleacă. plângând.*

PILAT *apărând în litostrotos*

De ce m'atâți chemat ? Ce este ?...

KAIIFA

Turburatu-te-am, Pilate,

Pentru că și pe noi altul să ne turbure-a-ndrăsnit.

PILAT

Unde e acela ?

KAIIFA *arătând pe Isus*

Iată-l !...

PILAT

Ce-a făcut ?

KAIIFA

Trei mari păcate :

A intrat cu sila-n templu și Scriptura-a necinstit,
Cărturarii insultându-l.

UN FARISEU

Ticalosul fără' de lege !...

PILAT

Ai doi trei. Ved numai două. Amendați-l ! E destul.

KAIIFA

Trei, căci a-nfruntat pe Cèsar, proclamându-se de rege.

PILAT

Deslegați-l și-aduceți-l mai aproape.

UNUL către Kaiafa

Să-l duc ?...

KAIABA

Du-l.

Il desleagă și-l duc mai aproape, așa cum era învestmântat. în batjocură

PILAT lui Isus

Audiși ce-nvinuire

Ți-ai adus ? Că te crești Rege. Rege ești ?... Răspunde !

ISUS

Sunt.

PILAT

Al Iudeii ?

ISUS

Al durerei... și, trecând prin omenire,
Sceptrul meu nu e acesta... *aruncă trestia...* E-o idee !...

PILAT

Ai cuvânt

Să se plângă că te-nverșunî contra Romei ?

ISUS

Am și numa'

„Dați Cesărului ce este al Cesărului.“

PILAT

Și-ai vrea

Pe vre-un neam, sau pe vre-o țară să domnești ?

ISUS

Domniea mea

Nu e din această lume.

PILAT către Kaiafa

În tot ce-a răspuns acuma,

În zadar îi caut vină.

UNII

Nu-n zadar ! E vinovat !...

KAIIFA

Legea noastră îl condamnă.

ALȚII

Da-da !

KAIIFA

L'a și condamnat.

CEI MAI MULȚI

Să-l omoare ! Să-l omoare !

UN FARISEU

Ce mai stați ?... Să-l răstignească !...

PILAT

Dacă legea-l osândește, mă supun.

TOȚI *repeșindu-se la Isus*

La moarte !...

PILAT

Stați !...

Tot ea, legea, vă dă voe ca, la Paște, să iertați
Unul, dacă vi se cere. Vi-l cer eu.

MULȚI

Nu ! să trăească

Altul !...

PILAT

Cine ?...

UNUL *goptindu-le*

Barrabas.

TOȚI

Barrabas ! Da-da !...

PILAT

Tâlharul, care-n cursă a atras

Un bătrân, ca să-l ucidă ? Pe el îl iertați ? Se poate ?...

MULȚI

Pe el îl iertăm !..

UN FARISEU

Tâlharul un corp numai a ucis ;
Pe când el ucide toate
Sufletele.

KAIABA

Bine-ai dis !...

UN FARISEU

Vom merge pân' la Roma, să smulgem astă pradă !...

PILAT

Il vreți ?

TOȚI

Il vrem !..

PILAT *dând din umeri*

Luați-l !..

KAIABA

E liber Barrabas !...

PILAT

Mă spâl pe mâini de sânge nevinovat. *Ese*

KAIABA

Să cadă

Asupra-ne !...

UNU

Pe cruce !...

ALȚI

Pe cruce !...

KAIABA *plecând cu Hana*

Eû, vi-l las.

Pe când pregătesc crucea, rișind de Isus, vine Iuda, ca un spion, tremurând

IUDA

Oo !.. ce noapte blestemată !..

Bine că s'a răsfiat !..

N'am dormit, și totuși par'că

Am dormit, — căci am visat...

Sau, nu! Nu! Mă urmărește
O vedenie, un duh,
Duhul rău, — pe când un altul
Mă tot cheamă din văzduh,
Intrebându-mă într'una :
„Iudo, Iudo! ce-ai făcut ?”. —
Iar al treilea, în buhă
Prefăcut,
Dice : reci sudorii de sânge
Ingheta-vor corpul tău
Și, din ce în ce mai jalnic,
Și, din ce în ce mai rău, —
Scris fiind ca pentru fapta-ți
Singur să te pedepsești, —
De ființa-ți, vei ajunge
Insuși tu să te-ngrozești.
Ocolit de toți, sălbatic,
Ca un câine cobitor,
Vei umbla o viață-ntreagă,
Jidove rătăcitor !.
Vei umbla, și pretutident
Rușinosul tău trecut
Va striga, ca glasul-acela,
„Iudo, Iudo! ce-ai făcut ?”.
Vei umbla, — afară numai
Dacă el, victima ta,
In sublimă abnegare,
Te-o ierta.

Și-am umblat, și mai umbla-voi,
Până ce, ca vita-n jug,
Voi cădea, fugind de oamenii...
Dar de mine, cum să fug ?
Și-am umblat, și gurii de viperă
Simt că inima mi-o sug...
In zadar! căci fug de oameni, —
Dar de mine, cum să fug ?

Și-am umblat, și al meu suflet
Arde-n flacăra de rug...
In zadar! căci fug de oameni, —
Dar de mine, cum să fug ?...

HERUVIMII

Sus nu se mai 'naltă fumul.
Pasările au tăcut.
Criniș și-au pierdut parfumul.
Iudo-Iudo! Ce-ai făcut ?

UNUL *din cei ce înconjură pe Isus*
Haide! Ia crucea și pornește.

IUDA *cu groază*

S'a sfârșit!... L'au condamnat!...
Stați!... Opriti-vă! Lăsați-l!...
Știți că nu e vinovat...
Știți că l'am vândut... Știți bine...
Na-vă bani! Innapoi!...
Blestemat fie Kaiafa!
Blestemați să fiți și voi,
Lupi flămânzi, in contra căror
N'am putere să-mi răsbun!
De copiii voștri, praful
Să se-aleagă!...

UNUL

E nebun.

IUDA

Sunt! de groaza unei crime,
Care nu va fi ușor
Să se spele, nici cu lacrimi,
Nici cu viața tuturor.
Sunt! căci omoriți pe-acela,
Care innadins venea
Să vă scape... Înțelegeți!...

ISUS

Nu. — Murind îi voi scăpa.

IUDA pocăit. călîndu-i în genunchi

O, stăpâne !... Fie-ți milă !... O privire îndurată...

ISUS

Maî sărută-mă odată.

HERUVIMI

pe când cortegiul pleacă, iar Iuda plînge. smulgându-și părul

Iudo, fire blestemată,

De ați groază pentru toți, —

Maî sărută-l înc'odată

Și trăește, — dacă poți.

PARTEA V

Golgota.

Sus, pe craniul ei pleșuv, două cruci ca T așteaptă între ele pe-o a treia.

Nici arbori, nici iarbă, afară de un smochin uscat, sub una din crângile căruia se leagănă Iuda, spîndurat.

Nori ca păcura vestesc vijelie.

Cortegiul urcă dealul, numărând printre cei cari-l compun pe Magdaleena, pe Marta, pe Maria și, dintre discipoli, numai pe Ion.

HERUVIMII

Precum spus-a Isaia,
Pân'-aici e drumul tău.
Mai departe, veșnicia...
Roagă-te lui Dumnezeu.

ISUS *căzînd cu crucea*

Nu mai pot !...

UN CENTURION

Ia tac !... Și scoală !...
Vrei să mergi cu mâna goală ?...

MARIA

repeșindu-se cu Magdaleena să ia crucea

Lasă-ne s'o ducem noi.

CENTURIONUL *inbrîncîndu-le*

Innapoi !...
Să 'și-o ducă singur.

lui Isus

Pleacă !...

Pleacă, pân'-nu te silesc.

Isus se ridică, ia crucea și pleacă mai departe

Ai ajuns aproape. Iacă !...

ISUS

N'am ajuns ; acum pornesc.

Face câți-ra pași și cade

CENTURIONUL

Iar ?... Ridică-te !...

MAGDALEENA

Ce fiară !...

CENTURIONUL

Asta e a treia oară.

Ce ! E grea ?...

ISUS

Ea nu e grea ;

Grea e ispășirea mea.

*Se luptă să se ridice cu crucea și, neputând, Centurionul face semn unui oare-care
Simon s'o ducă el. In timpul acesta*

HERUVIMII

Omenire vinovată,

Crudă ești !

Te-a scăpat și, drept răsplată,

Il insultă și-l răstignești.

ISUS către cele trei femei, cari plâng

Nu mai plângeți !... Eă nu merit

Lacrămile nimănu!

Viața mea a fost a voastră ;

Moartea nu e : e a Lui.

CENTURIONUL *unui soldat*

Ia pergamentul !... Scrie !... Sus... Sus ! Nu ca Ovreii !...

„Isus-Nazariteanul —“

Jos : — „Regele-Iudeii“.

UNUL

El, regele Iudeii ?...

ALTUL

Un jidov nespălat ?...

CENTURIONUL

Așa a vrut Pilat.

ION

către Maria, arătându-i pomul de creanga căruia se spânzurase Iuda

Uite còlo !... Veđi pe Iuda cum își leagă cadavrul
Spânzurat ?...

Iar smochinul, ca prin farmec,
S'a uscat.

CENTURIONUL

Gata sînteți ? Desbrăcați-l !..

Căți-va se reped la Isus, îi scot haina de deasupra și se bat pe ea

Nu le rupeti, nu !.. Mai bine

Le jucați în zar.

MAGDALEENA *plângînd*

Vaș ! ce chin !.. ce umilire !..

ISUS

Treacă, treacă de la mine

Și acest pahar !..

MARIA

Oo ! cumplit sfîrșit îi dete

Dumnezeu !

UNUL *dănd lui Isus să bea*

Tu, nu bei ?... *Isus nu primește*

Orî, nu țî-e sete ?

ISUS

Ce să bea ? Șângele meu ?

Incepe furtuna, tunegurînd dină.

*Sgomolul tunetelor, loviturile de ciocan și plîsul femeilor se amestecă cu
cîntecul herucimilor*

HERUVIMI

Omenire-n fiare strinsă,

Îi întînd pe cruce, viu.

Glasul lui nu va fi însă

În pustiü.

Tună și aproape nu se mai vede

CENTURIONUL

Dați mai repede !

UNUL

Ce, tună ?

ALTUL

Vine ploaia.

UN AL TREILEA

Nu mai ved.

PRIMUL

Ia o torță.

ALTUL

E furtună !

ALTUL

E prăpăd !...

CENTURIONUL

Bate ! Bate înaintea !

Ce vrei ? Vrei să-î faci pe plac ?...

MARIA

Indurați-vă !

ISUS

Părinte,

Iartă-î,—căci nu știu ce fac.

O VOCE

Cu chip blajin, cu mâna goală,

Ca un sărac investmântat,

De la Iordanu-n apa căruî

Botezătorul l'a scâldat,

Pe o cărare șerpuită,

Îngustă, grea de coborît,

Venit-a-ncet, încet, pe gânduri,

Mântuitorul amărit.

Venit-a, ca să vă deschidă
Priveștițele mei lumii,
De dorul căreia de secolii,
Ierusalime, te consumi.

După ce neprețuite
Adevăruri v'a-nvățat,
Adunându-vă ca turmă, —
El, păstorul așteptat;
După ce v'a dat povețe,
Dintr'o inimă și-un gând,
Când tămăduind bolnavii,
Când pe morți reinviând, —
După ce-a probat că toate
Câte-n lume au ființă
Din iubire-și iaș isvorul,
Iar iubirea din credință, —

Tu, omenire rea, ingrată,
Nevrednică de-așa comoară,
Batjocorind l'întindî pe cruce, —
Și va muri... fără să moară.

CENTURIONUL

Hi e sete?... Răcorește-l!...

I se dă, lui Iesus, un burete înmuiat

MARIA

Marto! Cum să-l pot scăpa?...

ISUS *murind*

Doamne! Sufletu-mi primește-l
Și să fie voia ta.

*Fulgerul grozav al unui trăsnet arată pe Iesus, răstignit între două tâlhari
cu Maria și Magdalcena plângându-l, la piciorul crucii.*

MARIA

Stăpânul meu !... Stăpân iubit !...
M'auzi tu ?... Cheamă-mă pe nume !...

MAGDALEENA

Oo !... A murit !...

O VOCE

Nu, n'a murit, —
Căci s'a născut o lume.

INTREBAREA

In nesfērşitul haosului.

O VOCE

Goliat cutezător !
Prometeu al libertății, al frăției și-al iubirii !
Stăg ce fâlăce eroic pe reduta rēstignirii !
Aū trecut atâtea veacuri, de când ești Imperator.

Fiiica ta, Creștinătatea, — idealul omenirii, —
Ingenunchie și te-ntreabă : cum, modest invēțător,
Cum o cruce pe Golgota te-a făcut nemuritor ?
Cum stai și-adi pe prima filă din albumul nemuririi ?

La ce școală, in ce carte, invēțași ? Ce inspirare
Iți dictă sublima dogmă, ne-ntrecurule artist ?
Cum scriseși cel mai poetic vers, — alătura de care

Cele-l'alte par contururi aburite, șterse-n zare,
Stinse, — ca și ochii celui care moare palid, trist,
Pe Calvarul din tabloul iscălit de tine, Christ !...

— Dacă moartea-l suterană, care duce-nt'r'altă viață ;
Dacă sufletul in haos e menit, plutind, să stea ;
Dacă, — pasăre sau flutur', sfint sau geniu, nor sau stea,
Cel plecat se reintoarce intr'o bună dimineață ;

Dacă tu la noapte, mălne, sau ori-când, ai re-nvia, —
Christ, ce-ai face ?...

ALTĂ VOCE

Ca un spectru, i-ar privi pe toți în față,
Ar vedea că pe ogorul semănat cu-a sa povață
N'a crescut de cât neghină, vai ! și s'ar cutremura.

Și-ar pleca să mai străbată înc'o dată omenirea ;
Fariseii i-ar sta-n cale mai haini, mai numeroși ;
Ar chema mult, pân' să-l vie două-spre-zece credincioși ;

S'ar găsi iar vre-o Kaiafă să-l împiedice mnenirea,
Iar vre-o Iudă, ca să-l vîndă, — ar re-ncepe răstignirea...
Și-ar muri a doua oară, pentru aceiași păcătoși.

— SFÉRST —

SCOSU-S'A
ACEASTĂ CARTE DE SUB TIPAR
ÎN ANUL UNA MIE XOUÈ SUTE PATRU
DE LA CHRISTOS.

12
20

ANTICARIAT
Lot 20

This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine is incurred by retaining it
beyond the specified time.

Please return promptly.

